

Таким чином, використання названих орієнтирів у макроструктурній політиці України, створення відповідного механізму їх досягнення сприятиме формуванню надійної економічної основи для ефективної інтеграції у світові та європейські інтеграційні процеси.

Література

1. Сіденко В. Структурні аспекти інтеграції української економіки в європейський економічний простір // Аналітичний щоквартальник "Співпраця ЄС та України". – 2003. – Вип. № 3. – С. 10–20.
2. http://me.kmu.gov.ua/control/uk/publish/category?main_cat_id=32846
3. Казакевич Г. Підводне каміння реформ: Польща вступає в ЄС найтіршою з десяти країн-кандидатів // Дзеркало тижня. – 2004. – № 1. – 10 січ. – С. 5.
4. Гесць В. Бюджетна політика в Україні: проблеми і перспективи // Дзеркало тижня. – 2004. – № 5. – С. 1, 8.
5. Тигіпко С. Образ головного банкіра в науковиках і окулярах із великими діоптріями – це вже пройдений етап // Дзеркало тижня. – 2003. – № 50. – 27 груд. – С. 1, 8.
6. Основні напрями соціально-економічної стратегії на 2000–2004 роки // Україна. Бізнес. – 2000. – 1 берез. – С. 3.
7. Баторевич Т. Б. Активізація інвестиційної діяльності – основа сталого економічного зростання. – Соціально-економічні дослідження в перехідний період. Проблеми європейської інтеграції і транскордонної співпраці. – Вип. XXIX. В 2-х т. / ІАН України, Ін-т регіональних досліджень. Редкол.: відповідальний редактор М. І. Долішій. – Л.: Луцьк: Ред.-вид. відд. "Вежа" Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2001. – Т. 2. – С. 143–148.

Статтю подано до редколегії
10.02.2004 р.

УДК 339.923:339.13

С. В. Федонюк – доцент кафедри міжнародної інформації
Волинського державного університету імені Лесі
Українки

Ефекти і показники розвитку внутрішнього ринку Європейського Союзу

Роботу виконано на кафедрі міжнародної
інформації ВДУ ім. Лесі Українки

Розглядається вплив програми єдиного внутрішнього ринку на міжнародну торгівлю, інвестиції, зайнятість та споживання у країнах – членах Європейського Союзу, а також на регіональну структуру європейського ринку. Порівнюються позитивні та негативні ефекти регіональної економічної інтеграції.

Ключові слова: Європейський Союз, єдиний внутрішній ринок, міжнародна торгівля.

Fedonyuk S. V. The Effects and the indices of the Development of the internal Market of the European Union. Considers the influence of the program of single internal market on international trade, investments, employment and consumption in countries-members of European Union, and also on regional structure of european market. Compare the positive and negative effects of regional economic integration.

Key words: European Union, single internal market, international trade.

Європейський вибір України передбачає акцептацію засад функціонування ринку Європейського Союзу, поступову адаптацію до умов єдиного ринкового простору. Навіть якщо питання вступу до ЄС для нашої держави ще не є на порі, то потрібно зважати на те, що вже від травня 2003 р. для України передбачається роль "сусіда" Співтовариств із потенційним входженням до зони вільної торгівлі. У цьому контексті суттєвими є прогнози щодо макроекономічної динаміки у перспективі нових умов, продиктованих впливом ринку ЄС, що наближається впритул до кордонів України. Можемо скористати з досвіду реалізації програми єдиного внутрішнього ринку ЄС, певною мірою інтерпретуючи відповідні економічні ефекти у світлі вітчизняної господарської політики, що складає значний теоретичний інтерес і пов'язано із вирішенням актуальних практичних проблем.

Стаття спирається на теоретичні доробки польських науковців у галузі регіональної економічної інтеграції та регіоналістики. Такими авторами є С. Високийська, Я. Вітковська, А. Шнайдер, Е. Янтонь-Дроздовська, Є. Парисек, Т. Пакульська, Г. Пекаревська, Т. Міхальський та ін., котрі розглядають єдиний ринок Європейського Союзу як виклик, орієнтир та еталон. Фактичною основою аналізу є матеріали Європейського статистичного управління (European Statistical Office, Eurostat), публікації UNCTAD та Головного управління статистики Польщі (GUS).

Основним завданням є узагальнення результатів окремих досліджень в аспекті процесів територіального розширення ринку ЄС. Серед ефектів реалізації програми єдиного внутрішнього ринку аналізується вплив на динаміку ВВП, міжнародну торгівлю, зайнятість та споживання домашніх господарств. Розглядається досі актуальне питання територіальної диференціації ефектів розширення ринку ЄС та їх значення для української економіки.

Єдиний ринок був головною метою інтеграції у Західній Європі вже від створення СЕС, але його параметри і принципи побудови чітко окреслені лише у Білій книзі 1985 року.

Переваги від побудови єдиного внутрішнього ринку ґрунтуються на економії від ліквідації торговельних бар'єрів усередині ЄС та повної лібералізації ринку, від посилення внутрішньої конкуренції, збільшення масштабів виробництва, а також ліквідації обмежень у доступі до ринку громадських замовлень.

У Європі свого часу досить чітко проявилися наслідки утворення митної унії*. Теоретично найважливішими економічними ефектами такої інтеграції є статичні, пов'язані з лібералізацією торгівлі, креація і переміщення торгівлі (trade creation та trade diversion). Динаміка показників креації та переміщення торгівлі цілком відповідала розвитку інтеграції та виносила відповідно близько 300 % та 20 %, що досить суттєво, навіть зважаючи на вплив на торгівлю економічного зростання. На табл. 1 відображено розраховані різними авторами показники креації та переміщення торгівлі у Європейських Співтовариствах за період 1964–1970 рр. (у 1970 р. сумарний імпорт з третіх країн склав 20,7 млн дол.).

Таблиця 1

Оцінки величини креації та переміщення торгівлі у Співтовариствах (млн дол.)

Рік	Креація торгівлі	Переміщення торгівлі
1964	5,7	0,2
1965	6,9	0,0
1966	8,6	-0,2
1967	9,2	-0,6
1968	10,1	-1,1
1969	9,6	0,0
1970	14,7*	-1,6*

* Пересічні дані. Джерело: [1, 24].

Прийняття програми побудови єдиного спільного ринку в 1986 р. також було пов'язане з побоюваннями третіх країн перед новими проявами ефекту переміщення торгівлі, проте цього у помітних масштабах не сталося через незначні ставки єдиного митного тарифу Співтовариств (у середньому 7,3 % на несільськогосподарські товари) та вже досить сформовану на цей час систему внутрішньої торгівлі при значному рівні інтеграції і, відповідно, невеликим зменшенням витрат всередині ЄЕС [2, 87].

Створення єдиного внутрішнього ринку кумулятивно відображається на користях і спричиняється до соціального і економічного поступу. Так, поглиблення процесу інтеграції приводить, завдяки посиленню конкуренції, до зниження собівартості продуктів і зниження цін. У свою чергу, нижчий рівень цін спричинює зростання купівельної спроможності населення і, відповідно, підвищує попит та стимулює економічне зростання. Одночасне зниження собівартості й цін дозволяє користуватися перевагами ціново-вартісної конкуренційності, що тісно пов'язано з покращенням торговельного балансу і зростанням ВВП. Додатковий приріст ВВП у країнах ЄС, який отримано завдяки реалізації програми єдиного внутрішнього ринку, складає 60–80 млрд євро (1,1–1,5 % понад рівень ВВП, якого було б досягнуто без впровадження програми) [3, 151].

* Митна унія та єдиний митний тариф реалізовані ЄЕС 1 липня 1968 р.

Успішність програми внутрішнього ринку підвищує роль ЄС у динамічній системі світового господарства (рис. 1). Крім того, відзначимо існування широких можливостей до зростання продуктивності господарства у порівнянні з показниками конкурентних центрів – США та Японії (рис. 2), а також з огляду на значну конвергенцію продуктивності у різних регіонах Європи (рівень ВВП на особу у регіонах Союзу та країнах-кандидатах на початку 2000 р. коливався у межах від 25 % до 125 % від середнього по ЄС).

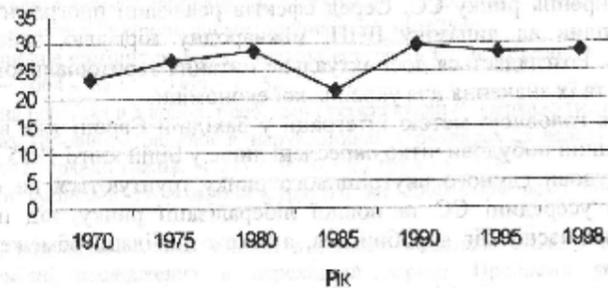

Рис. 1. Частка ЄС (15) у світовому ВВП (%)
Джерело: розрахунки на підставі даних UNKTAID.

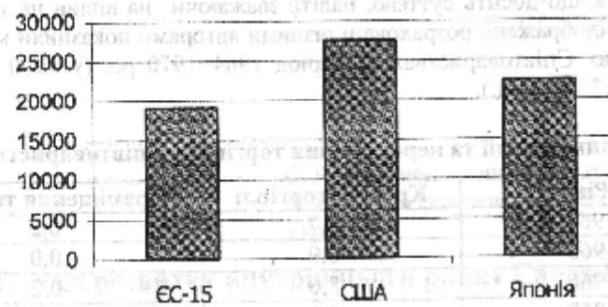

Рис. 2. Валовий національний продукт у розрахунку на особу (у стандартних одиницях купівельної спроможності, що складають скрізь ідентичну кількість товарів та послуг, незалежно від рівнів цін, 1997)
Джерело: Eurostat.

Приріст ВВП супроводжується створенням нових місць праці (хоча одночасно інфляцією та збільшенням імпорту). Завдяки впровадженню єдиного внутрішнього ринку було створено від 300 до 900 тис. робочих місць. Водночас спостерігається незначне зростання напруження на ринку праці окремих країн внаслідок елімінації контролю на внутрішніх кордонах (рис. 3). Безумовними «лідерами» тут є Німеччина, Великобританія і Франція.

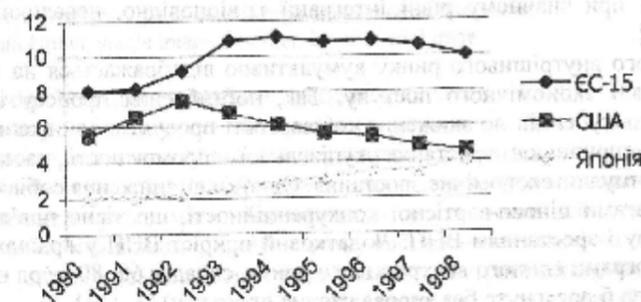

Рис. 3. Безробіття (у % від економічно активного населення, середнє річне)
Джерело: Eurostat.

Провідним мікроекономічним ефектом створення єдиного ринку є зростання тиску конкуренції. Негативні наслідки реалізації єдиного внутрішнього ринку [3, 151]:

- ліквідація значної кількості підприємств і навіть цілих галузей промисловості;
- особливі вимоги щодо малих і середніх підприємств;
- певне зниження зайнятості;
- можливість поглиблення диспропорцій розвитку у зоні інтеграції.

Виникнення єдиного внутрішнього ринку спричиняє виникнення т. зв. алокаційних, акумуляційних і локалізаційних економічних ефектів. Алокаційні ефекти пов'язані з впливом інтеграційних процесів на статичну (короткотермінову) алокацію засобів. Акумуляційні ефекти проявляються в результаті впливу інтеграції на акумуляції факторів виробництва й охоплюють середньо- та довготермінові ефекти господарського зростання, а локалізаційні ефекти відображають географію алокації засобів між країнами-членами та їх регіонами.

У традиційному аналізі міжнародної торгівлі єдиний ринок повинен приводити до більшої спеціалізації країн-членів з урахуванням їхніх порівняльних переваг. Єдиний ринок у цьому випадку має сприяти зростанню міжгалузевої торгівлі кожної країни-члена, що спеціалізується в секторах, у яких вона початково більш ефективна. Однак в умовах недосконалої конкуренції і диференціації продукту єдиний європейський ринок посилює внутрішньогалузеву торгівлю (табл. 2).

Таблиця 2

Частки внутрішньогалузевої торгівлі у торгівлі загалом

Країна	Роки	Частка (%) у внутрішньосоюзній торгівлі послугами		Частка (%) у внутрішньосоюзній промисловій торгівлі загалом	
		експорт	імпорт	експорт	імпорт
ЄС	1985/1995	42,6/50,2	46,9/50,0	53,7/67,8	61,2/67,9
Бельгія/Люксембург	1985/1995	62,9/69,3	63,0/62,1	71,7/79,5	70,4/74,8
Данія	1985/1995	28,6/31,3	44,3/39,2	42,3/67,3	53,2/74,7
Німеччина	1985/199	37,4/43,6	42,9/45,7	49,6/62,8	56,7/62,9
Греція	1985/1995	43,2/50,1	44,1/49,6	52,4/59,0	67,7/74,7
Іспанія	1985/1995	57,8/69,3	48,3/60,5	51,3/69,8	61,6/77,1
Фінляндія	1985/1995	39,4/46,0	43,4/47,5	51,9/68,0	68,9/74,2
Ірландія	1985/1995	61,1/59,7	62,4/59,9	68,8/82,1	72,4/73,8
Італія	1985/1995	53,2/54,0	49,7/50,6	48,3/58,2	58,8/66,1
Нідерланди	1985/1995	53,6/59,5	51,6/54,3	73,7/81,6	64,6/66,3
Португалія	1985/1995	49,4/70,3	51,0/71,7	63,6/81,8	70,7/84,0
Великобританія	1985/1995	24,4/30,8	39,2/40,8	44,7/64,4	54,4/59,3

Джерело: [5, 70].

Помітне зростання частки внутрішньосоюзної торгівлі відмічено протягом 1985–1995 рр. У внутрішньосоюзній торгівлі промисловою продукцією у цей період спостерігається зростання внутрішньосоюзного імпорту в імпорті загалом пересічно з 61,2 % у 1985 р. до 67,9 % у 1995 р. (рис. 4). Щодо торгівлі послугами, то відповідний приріст за цей період складав 3,1 %.

Вважається, що 80 % змін у ринковій частці внутрішньосоюзного імпорту спричинено безко-середніми і проконкурентними ефектами програми єдиного внутрішнього ринку і мало пов'язано з розвитком торгівлі з третіми країнами, котрим полегшено доступ до ринку ЄС [3, 152].

Що стосується динаміки зовнішньої торгівлі, то протягом 1960–1972 рр. частка імпорту Спільнот зростає з 38 до 54 %, протягом 1972–1981 рр. знизилася до рівня близько 50 %. Натомість за період 1981–1992 рр. відбулося повторне зростання і настала стабілізація на рівні 58–59 %.

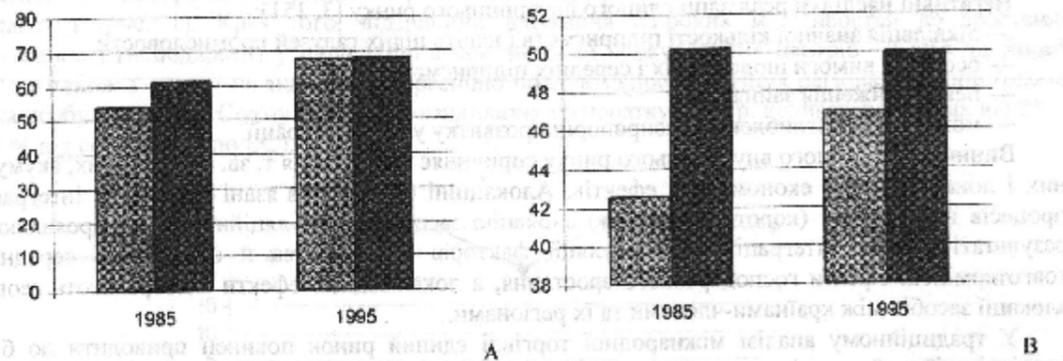

Рис. 4. Частки внутрішньосоюзової торгівлі у промисловій торгівлі (А) і торгівлі послугами (В) загальною (%): зліва – експорт, справа – імпорт. Джерело: [5, 70].

У 1985 р. частка внутрішньосоюзового імпорту у задоволенні попиту в країнах ЄС складала пересічно 19,7 % при 14,3 % імпорту з-за меж Спільноти і 66 % споживання продуктів внутрішнього виробництва. До 1995 р. внутрішньосоюзний імпорт забезпечував 25,6 % потреб внутрішнього ринку, а частка зовнішнього імпорту й внутрішнього виробництва становили відповідно 16,9 та 57,5 відсотків.

За лібералізацією торгівлі йде розвиток внутрішньогалузевої торгівлі. Понтовхом до цього в Європі завжди була лібералізація ринків товарів, послуг, факторів виробництва. Не останню роль відіграли чинники, пов'язані з уподібненням попиту, та переваги масштабу. Розвиток внутрішньогалузевої торгівлі відбувався поетапно і супроводжувався утворенням митної унії та лібералізацією ринку факторів виробництва (на переломі 60–70-х та 80–90-х рр.), причому це явище стосувалося головним чином найбільш розвинених країн і було менш характерне, наприклад, для Греції та Португалії [2, 90].

Зростання внутрішньогалузевої торгівлі і значення внутрішньосоюзової торгівлі переважно високотехнологічними продуктами можна вважати значними ефектами утворення внутрішнього європейського ринку. Це доводить посилення інтеграції.

Важливим є також покращення ціново-якісного показника міжнародної торгівлі у ЄС. Якщо у 1985–1986 рр. частка товарів низького ціново-якісного рівня складала пересічно по ЄС 16,1 %, а високого – 31,6 %, то у 1993–1994 рр. – відповідно 18,7 % та 42,9 % [5, 76]. У цьому контексті можна виділити дві групи країн-експортерів. До першої відносять [3, 83] держави, у експорті яких товари високої якості з високими цінами вносять понад 40 %. Це Ірландія (53,8 %), Німеччина (47,7 %), Данія (41,7 %), Великобританія (40,5 %) та Франція (39,9 %). До другої групи (понад 25 %) включають Португалію, Грецію, Іспанію, Італію (враховано країни, котрі входили до СЕС на початку реалізації програми єдиного внутрішнього ринку (СЄ-12). За динамікою якості особливо вирізняються Нідерланди (ціново-якісний показник у 1984 р. – 21,9 %, а в 1994 р. – 33,7 %) та Іспанія (відповідно 16,4 % та 26,7 %). Серед імпортерів якісних та дорогих товарів виділяються Німеччина та Ірландія (позитивна зміна за той самий часовий інтервал відповідно у 12,0 та 11,5 відсотків). У підсумку також відзначимо більш корисну динаміку ціново-якісних параметрів міжнародної торгівлі для нових ринків, котрі швидко розвиваються.

Вплив програми єдиного внутрішнього ринку на безпосередні (прямі) закордонні інвестиції (БЗІ) проявляється у швидкому зростанні частки Єврозоюзу у світовому обсягу БЗІ від 28,2 % у 1982–1987 рр. до 44,4 % у середині дев'яностих і понад 50 % на останньому переломі десятиліття (табл. 3). У межах ЄС БЗІ зростали вчетверо швидше ніж внутрішньосоюзна торгівля. Частка власне союзних інвестицій у загальному обсягу БЗІ, що надходять до ЄС, зросла від 41 % у до більш як 60 % у першій половині 1990-х. Відношення акумульованого установчого капіталу БЗІ до сукупного ВВП ЄС змінилося від 0,087 у 1985 р. до 0,115 у 1992 р. (найвищий показник серед розвинених країн), що свідчить про суттєве зростання значення БЗІ для економіки країн-членів [3, 153].

Таблиця 3
Структура акумульованих БЗІ (у % до світового господарства)

Region	Акумульовані БЗІ, що надходять					Акумульовані БЗІ, що виходять				
	1985	1990	1995	1997	2000	1985	1990	1995	1997	2000
Розвинуті країни	72,3	79,3	70,6	68,0	79,1	95,7	95,6	91,5	90,2	90,9
в т. ч.:										
Європейський Союз	31,2	41,5	36,3	34,6	48,6	40,6	46,3	45,1	45,1	67,2
США	24,4	22,7	20,5	20,9	22,1	36,4	25,5	25,6	25,6	12,1
Японія	0,6	0,6	1,2	1,0	0,6	6,4	11,8	8,5	8,0	2,9
Країни, що розвиваються	27,7	20,6	28,1	30,2	18,9	4,3	4,4	8,4	9,7	8,6
Центральна і Східна Європа	–	0,1	1,3	1,8	1,9	–	–	0,1	0,2	0,3

Джерело: [6].

Під впливом реалізації програми єдиного внутрішнього ринку відбуваються зміни також у структурі БЗІ (більша зацікавленість інвесторів наукоємними секторами, галузева концентрація виробництва). Завдяки ліквідації бар'єрів на шляху руху послуг між країнами-членами стала помітною також тенденція до зростання частки БЗІ у секторі послуг, зокрема фінансових.

Економіка ЄС загалом отримує переваги, пов'язані з позитивним впливом на зростання конкуренції у переробній промисловості. Завдяки зростанню конкуренції також у телекомунікації, банківському секторі, авіаційному транспорті відмічено значну редукацію цін. Знижується маржа між цінами і вартістю виробництва, внаслідок чого ефект зниження вартості виробництва переноситься на споживачів. Від 1987 р. зменшення цієї маржі добігає щороку близько 1 %.

Спостерігається динамічне зростання злиттів і поглинань, причому близько 70 % усіх злиттів і поглинань мали внутрішньосоюзний характер. А це вочевидь є наслідком утворення єдиного ринку. Реструктуризація охопила як переробну промисловість, так і сектор послуг. Підтвердженням концентрації у європейській промисловості є зростання частки продаж чотирьох провідних фірм від 20,5 % у 1988 р. до 22,8 % у 1993 р. [3, 155]. Щодо галузевої структури концентрації, то її відображено у табл. 4, де рівень концентрації виражено через частку п'яти (для тютюнової промисловості – трьох) найбільших компаній у доданій вартості відповідного сектора загалом.

Таблиця 4

Рівень концентрації в окремих секторах господарства ЄС, %

Сектор промисловості	1986	1991	Зміна у процентних пунктах
Металургія	47,21	82,31	35,10
Авіакосмічний	51,24	71,97	20,72
Фармацевтичний	19,28	27,66	8,38
Гумополімерний	14,78	21,71	6,93
Безалкогольних напоїв	39,73	43,24	3,50
Продуктів харчування	16,92	20,37	3,45
Автомобільний	55,45	56,49	1,05
Тютюновий	58,39	59,16	0,76
Текстильний	7,71	8,24	0,54
Видавничий	19,20	19,34	0,14
Промислових машин	20,07	20,10	0,03
Хімічний	42,25	41,48	-0,77
Інформаційний	38,04	33,17	-0,91
Електронний	33,92	31,48	-2,44
Будівельних матеріалів	28,39	24,29	-4,11

Джерело: [2, 93].

Хвиля концентрації 80-х, окрім загальноекономічних і технологічних, була спричинена чинниками, пов'язаними з процесом творення єдиного внутрішнього ринку. Як і в 60-х та 70-х рр., підприємства адаптувалися до нових умов на ринку без кордонів. Концентрація серед зарубіжних (не з ЄС) фірм на території Співтовариств пояснюється утрудненням їх експорту з третіх країн та значним інвестиційним потенціалом в умовах глобальної фази інтернаціоналізації. Водночас мотивами раціоналізації та синергії фірми керувалися в 90-х лише в 16 % випадків вибору стратегії злиття чи акціонування, тоді як у 80-х – в 50 % випадків [2, 92]. Головною причиною концентрації стало зміцнення ринкової позиції та вимоги експансії.

Зростання безпосередніх закордонних інвестицій фірм ЄС на території інших країн-членів пояснюється як наслідками т. зв. негативної інтеграції у формі ліквідації перешкод в торгівлі, так і перевагами позитивної інтеграції (гармонізація акціонерного права, уніфікація регуляції банківського та фондового секторів).

Наслідком структурних змін, що відбуваються на ринку ЄС і змін у рівні конкуренції, є також цінова конвергенція, масштаби якої відрізняються залежно від товарних груп. Найбільше це стосується споживчих та інвестиційних товарів (у розрізі країн це явище відображено на рис. 5). Потрібно, однак, враховувати, що окремі країни вдаються до регуляційної інтервенції і застосовують опосередковані податки, завдяки чому зменшується амплітуда коливання цін.

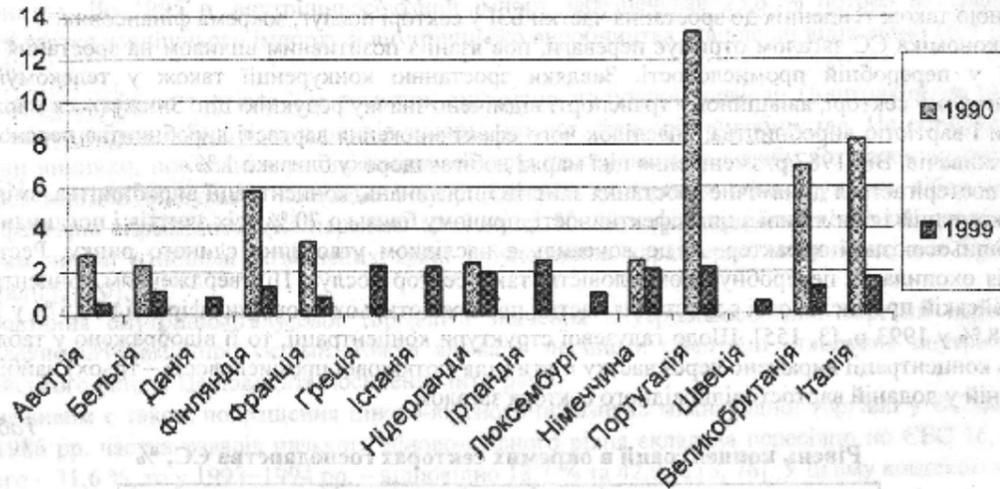

Рис. 5. Показники цін споживчих продуктів: рівень середніх річних коливань (%)
Джерело: Eurostat.

Цінова конвергенція динамічніша в тих країнах, котрі увійшли до ЄС після 1980 р. Внаслідок впливу єдиного ринку на ціни спостерігаємо активність макроекономічної політики, що зорієнтована на економічну стабілізацію.

Характерною рисою розвитку ринку є рівень споживання, а також динаміка доходів домашніх господарств. Поки ще існує розрив між ЄС та США у споживанні домашніх господарств, але динаміка споживання тривалий час краща для єдиного ринку Союзу (зростання відповідно на 121 і на 124 % за період 1985–1997 рр.).

Також змінилася структура споживання. Найбільш помітною зміною було скорочення частки витрат на продукти харчування через відносно повільне зростання цін у цьому секторі. У зв'язку з цим також знизилася частка витрат на взуття, меблі, оснащення осель і побутову техніку. Водночас приблизно на 50 % зросла частка витрат на квартплату, опалення, електроенергію, транспорт і зв'язок. Порівняно високими темпами зростали витрати на розваги, відпочинок, освіту і культуру [7, 35]. Попит на ці продукти зростає одночасно з підвищенням доходів споживачів.

Суттєвим явищем є також посилення конвергенції доходів на мешканця. Тут кращу динаміку мають менш розвинуті країни (Ірландія, Португалія, Іспанія), що проявилось після встановлення

позитивної динаміки господарського зростання (понад середній рівень у ЄС), а отже, може вважатися опосередкованим ефектом єдиного ринку. Покращення динаміки доданої вартості бруто на 1 мешканця свідчить також про позитивний вплив єдиного ринку на макроекономічні показники більш розвинутих країн-членів. Як наслідок успішної політики єдиного ринку можна вважати також деяке вирівнювання доходів на 1 мешканця на рівні регіонів, щоправда це відбувається значною мірою завдяки підтримки Співтовариствами бідніших регіонів.

Отже, бачимо загальногосподарську ефективність програми створення внутрішнього ринку Європейського Союзу. Позитивні ефекти переважають недоліки від ринкової уніфікації загалом на території країн-членів. Позитивний вплив більшою мірою стосується нових та менш розвинутих ринків (загалом серед убогіших регіонів Європи тільки південь Італії та Греція досягли порівняно гірших показників, ніж перед впровадженням програми єдиного внутрішнього ринку). Звідси – очевидна ефективність включення до єдиного ринкового простору ЄС національних ринків теперішніх країн-кандидатів, а в перспективі – України.

Література

1. Pelkmans J. Market integration in the European Community. – Hague: Martinus Nijhoff Publishers, 1984.
2. Jantón-Drozdowska E. Regionalna integracja gospodarcza. – Warszawa: PWN, 1998.
3. Wysokińska Z., Witkowska J. Integracja europejska. Rozwój rynków. – Warszawa. Wyd-wo nauk. PWN, 2001.
4. Jovanovic N. European Economic Integration. – N-Y, 1997.
5. Trade and FDI specialization effects of the single market programme "European Economy". – 1996. – № 4.
6. UNCTAD World Investment Report 2001: Promoting Linkages, annex tables B. 1 and B. 2. – P. 291–296.
7. Sznajder A. Euromarketing. Uwarunkowania na rynku Unii Europejskiej. – Warszawa: Wyd-wo nauk. PWN, 1999.

Статтю подано до редколегії
07.05.2004 р.

УДК 332.14 (438):061.1ЄС

С. В. Федонюк – кандидат географічних наук, доцент кафедри міжнародної інформації Волинського державного університету імені Лесі Українки;
В. Є. Намонюк – студент 4 курсу факультету міжнародних відносин Волинського державного університету імені Лесі Українки

Адаптація регіональної політики Польщі до умов Європейського Союзу

Роботу виконано на кафедрі міжнародної інформації факультету міжнародних відносин ВДУ ім. Лесі Українки

Розглядається регіональна політика Польщі в контексті її інтеграції в ЄС. Досліджено зміни законодавчої та інституціональної бази регіональної політики Польщі. Зосереджується увага на розподілі структурної допомоги ЄС.

Ключові слова: регіональна політика, Польща, ЄС, адаптація.

Fedoniuk S. V., Namoniuk V. Ye. Adaptation of Polish regional politics to the conditions of European Union. The regional policy of Poland during the period of its integration in EU are considered. The changes in legislative and institutional basis of Polish regional politics were researched. The great attention is paid to distribution of structural financial help of EU.

Key words: regional policy, Poland, EU, adaptation.

© Федонюк С. В., Намонюк В. Є., 2004